

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

Національний Еразмус Офіс в Україні
Українська асоціація дослідників європейських цінностей в освіті (AREVE)
Університет Генуї (Італія)
Інститут вищої освіти НАПН України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Національний університет біокористування і природних ресурсів
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Б. Хмельницького
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний соціально-економічний коледж

МАТЕРІАЛИ

Міжнародного круглого столу

**«ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ:
ПАРТНЕРСТВО, СТРАТЕГІЇ, МЕТОДИКИ
(УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР)»**

для студентів, здобувачів, викладачів, молодих вчених, аспірантів, докторантів,
дослідників

**м. Київ, м. Кам'янець-Подільський
04 березня 2021 року**

Круглий стіл проводиться в рамках імплементації проекту напряму Жана Монне «Європейські цінності різноманіття та інклюзії для сталого розвитку» Erasmus+ Jean Monnet Project “European Values of Diversity and Inclusion for Sustainable Development” (EVDISD) 620545-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-PROJECT та у співпраці із проектом- Кафедра Жана Монне «Соціальні та культурні аспекти Європейських Студій» “Social and Cultural Aspects of European Studies”(SCAES) 620635-EPP-1-2020-1-UA-EPPJMO-CHAIR.

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

ОБРАНІ ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ МІЖНАРОДНОГО КРУГЛОГО СТОЛУ

ДОСТУПНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ЧИННИК УСПІШНОГО ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ AVAILABILITY OF INFORMATION AS A FACTOR OF SUCCESSFUL PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENTS WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

Афузова Ганна Валеріївна

кандидат психологічних наук, доцент
кафедри спеціальної психології та медицини
факультету спеціальної та інклюзивної освіти,
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
gvafulzova@gmail.com

Одними з пріоритетних принципів Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю є рівність можливостей та доступність, що передбачають не стільки доступ до фізичного та соціального середовища, скільки створення в суспільстві умов для поваги відмінностей та забезпечення повноцінної участі усіх соціальних груп у житті суспільства на рівних умовах, а також можливість людей з інвалідністю жити незалежним життям та брати активну участь в усіх сферах соціального життя, що забезпечується, у тому числі, і однаковим доступом таких осіб до інформації та засобів комунікації, включаючи інформаційні технології і системи [1, с. 95]. Враховуючи, що доступ до інформації є одним з важливих показників рівня якості життя, перед сучасною освітою постає завдання вдосконалити та популяризувати методологію доступності інформації для осіб з порушеннями психофізичного розвитку.

Проблема доступності інформації для усіх верств населення здебільшого висвітлюється на державному рівні в англійськомовних країнах (США, Канада,

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

Великобританія, Австралія), але спрощена мова як засіб забезпечення доступності інформації є важливою ініціативою і в багатьох інших країнах, включаючи Швецію, Італію, Мексику, а від нещодавна – й Україну.

На сьогодні у розвинутих англomовних країнах існують альтернативні варіанти мовного забезпечення, які використовують для досягнення кращого розуміння інформації особами з інвалідністю: проста мова, спрощений формат, формат Легкого Доступу, Макатон («ясний язик», Plain Language, Easy access, Makaton, Simple English, Basic English) тощо. За сприяння Управління з питань інвалідності та Управління з праці та пенсій на державному сайті Великобританії розміщено керівництво «Доступні формати спілкування», у якому зазначені можливі формати спілкування для певних варіантів порушеного розвитку. Так, з метою зробити інформацію доступною, при порушеннях зору рекомендовано використовувати аудіо, аудіоопис, шрифт Брайля, Мун, телефон; при труднощах у навчанні і когнітивних проблемах – аудіо, аудіоопис, формат Легкого Читання, формат Легкого Доступу, Макатон, субтитри; при порушеннях слуху – жести, Макатон, субтитри, текстовий телефон, SMS; при труднощах координації – великий шрифт, аудіо, аудіоопис, телефон [2].

Попри те, що на Заході парадигма доступності інформації для кожного члена суспільства відповідно до його індивідуальних особливостей і потреб активно впроваджується у життя суспільства з другої половини 40-х рр. ХХ ст., що станом на сьогодні відображено у стандартизованих державних вимогах, викладених в національних нормативних актах, та представлено як окремий напрямок наукових досліджень, в Україні її запровадження наразі перебуває на початковому етапі і здійснюється здебільшого силами активістів організацій громадського суспільства, що опікуються правами осіб з інвалідністю. На нашу думку, вдосконалення та популяризація методології доступності інформації для

National
Pedagogical
Dragomanov
University

Jean Monnet Chair
SCAES
Social and Cultural Aspects
of European Studies

With the support of
Erasmus+ Programme
of the European Union

студентів з особливими освітніми потребами внаслідок порушень психофізичного розвитку в сучасному українському суспільстві сприятиме значному покращенню рівня доступності інформації для осіб даної категорії не тільки за рахунок поширення публікації адаптованих матеріалів, що стосуються різних сфер життєдіяльності людини, а й під час безпосередньої взаємодії з людьми, які мають інвалідність, у соціумі і, перш за все, у спілкуванні з ними та реалізації їхнього права на якісні освітні послуги.

Список використаних джерел:

1. Нічого для нас без нас: Посібник з інклюзивного прийняття рішень для громадських організацій людей з інвалідністю / упоряд. Азін В.О. та ін. Київ : Ленвіт, 2015. 96 с.
2. Accessible communication formats Easy read and Makaton. URL: <https://www.gov.uk/government/publications/inclusive-communication/accessible-communication-formats#easy-read-and-makaton> (дата звернення: 11.02.2021).

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА ДІТЕЙ З РАС: ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ВЗАЄМОДІЇ INCLUSIVE EDUCATION OF CHILDREN WITH AUTISTIC SPECTRUM DISORDERS: PRINCIPLES OF INTERACTION

Базима Наталія Валентинівна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри логопедії та логопсихології
факультету спеціальної та інклюзивної освіти,
Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова
nata2310@ukr.net

Діти з особливими освітніми потребами, куди входять і діти з РАС, мають труднощі та перешкоди в процесі навчання (в опануванні базовими